

Особливості рейтингової системи під час оцінювання спецдисципліни “Легка атлетика та методика викладання”

Криворізький державний педагогічний університет;

**Інгулецький технікум Криворізького технічного університету (м. Кривий Ріг)*

Постановка проблеми. Впровадження педагогічного експерименту щодо використання кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах III–IV рівнів акредитації передусім суттєвому реформуванню не тільки вищої школи, а й усіх рівнів освітньої системи країни. Вирішене питання про входження України до єдиного освітнього простору Європи визначає перехідний період, який вимагає глибокого вивчення можливостей та інтенсифікації експериментальних вишукувань. Світова спільнота плідно й ефективно використовує системи ECTS (європейська), UCTS (азіатсько-тихоокеанська), USCS (США), CATS (Великобританія), що забезпечують якісну підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних конкурувати на ринку праці.

Рейтингове оцінювання є однією з головних складників кредитно-модульної системи. В основі рейтингової системи оцінювання як нової технології навчального процесу лежать поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність за певний період навчання [2].

Мета дослідження – вивчення шляхів підвищення активності у студентів до більш якісного засвоєння навчального матеріалу через використання рейтингової системи оцінювання.

Завдання включало виявлення особливостей накопичення балів за різними модульно-рейтинговими показниками, спостереження за зростанням інтересу студентів до кінцевого результату навчання та підвищенням активності в діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Експеримент, в якому взяли участь студенти IV курсу КДПУ (особи), що навчаються за спеціальністю “Початкові класи” з фізичним вихованням, був проведений на практичних заняттях за темою “Легка атлетика та методика викладання” у вересні-жовтні 2007 року. Розроблено та застосовано схему модульно-рейтингових показників з легкої атлетики (табл. 1).

Під час розробки модульно-рейтингових показників була використана модель 2 “Для суспільно-гуманітарних наук”, за П. Сікорським [1]. Максимальний рейтинг визначався 100 балами, що відповідало 100 % якості знань, які засвоювалися. При оцінюванні брався взаємозв'язок між рейтинговими показниками та п'ятибальною шкалою оцінок: “5” – 91–100 %; “4” – 76–90 %; “3” – 60–75 %; “2” – менше 60 %.

Протягом семестру студенти вивчали техніку виконання легкоатлетичних видів, засвоювали методику навчання техніки бігу та штовхання ядра. На заняттях з “Легкої атлетики та методики викладання” вони самостійно проводили частини уроку з подальшим аналізом, накопичували базові знання з предмета, що сприяло формуванню професійно-педагогічної готовності до самостійної діяльності [3].

Програма VII семестру передбачає вивчення двох видів (змістових модулів) легкої атлетики: біг на середній дистанції (800 м та 1500 м) та штовхання ядра.

Схема модульно-рейтингових показників, яка була використана, складалася з двох частин. Перша (практична) – тестування та контрольні нормативи – давала можливість аналізувати рівень засвоєння студентами практичного матеріалу. Друга (теоретична) – бліц-опитування та теоретичні знання – дозволяла контролювати рівень засвоєння теоретичного матеріалу з легкої атлетики. У роботі відповідно до частин схеми показників зроблено аналіз результатів накопичення балів студентами (максимальний дорівнює 100 %) за шкалою: недостатньо, достатньо, задовільно, добре, відмінно.

Практичне тестування виконувалось через демонстрацію техніки виконання таких легкоатлетичних вправ: високого старту, бігу по дистанції та віражу, техніки штовхання ядра з місця та зі скоку. Прийом контрольних нормативів здійснювався при використанні загального методу.

Теоретичне тестування складалося з двох частин. Перша – бліц-опитування з теми, яка вивчалася на попередньому занятті. Друга – теоретичні питання з усіх розділів програми, що вивчалися протягом I–VII семестрів аналіз техніки легкоатлетичних вправ, удосконалення техніки, методика викладання, правила змагань.

Таблиця 1

Схема модульно-рейтингових показників з легкої атлетики у VII семестрі

Прізвище, ім'я	Практичне тестування				Контрольні нормативи			Теоретичне тестування			
	техніка бігу на середній дистанції	техніка бігу по в'язу	техніка штовхання ядра з місця	техніка штовхання ядра зі скоку	біг на 800 м	біг на 1500 м	штовхання ядра	бліц-опитування	теоретичні питання	додаткові бали	сума балів
Бали	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10

Протягом викладання дисципліни студенти самостійно заповнювали індивідуальну схему модульно-рейтингових показників. Аналогічні схеми заповнювалися студентами щороку (з першого по сьомий семестри). Ці схеми були розроблені згідно з матеріалом, який вивчався у тому чи іншому семестрі. Вони є складовою частиною робочої програми з курсу “Легка атлетика з методикою викладання”. Після закінчення семестру студенти отримували атестацію.

Аналіз використання можливостей з накопичених балів показав, що при практичному тестуванні відмінну кількість балів отримали 17 % студентів, добру – 54 %, задовільну – 27 % (табл. 2). Це пояснюється тим, що рухові дії, які входили у тестування, є висококоординаційними (штовхання ядра з місця і зі скоку), що викликало у студентів певні труднощі. Виконання таких видів, як біг на дистанції 800 та 1500 м, потребує розвитку загальної витривалості – однієї із важливих фізичних якостей. Таким чином, використання вправ, які складають основу техніки легкоатлетичних видів, необхідне для розвитку сили, швидкості та витривалості, що саме по собі є доцільним.

Таблиця 2

Результати накопичення балів згідно з частинами схеми модульно-рейтингових показників, %

Шкала	1 частина		2 частина	
	практичне тестування	контрольні нормативи	бліц-опитування	теоретичні знання
Недостатньо	–	3	–	2
Достатньо	2	16	6	9
Задовільно	27	23	35	34
Добре	54	48	37	31
Відмінно	17	10	22	24

Практичне тестування показало, що технічне оволодіння легкоатлетичними вправами відбувається у студентів краще, ніж складання контрольних нормативів. Студентів, які б отримали “недостатньо” – не було, “достатньо” – лише 2 %, “відмінно” та “добре” – 71 % порівняно з 58 % у розділі “контрольні нормативи”. Таким чином, при складанні контрольних нормативів виявилось, що рівень розвитку швидко-силових якостей недостатній. Ті студенти, що не зуміли піднятися вище задовільного рівня (42 %), не використали можливості практичного здобутку балів. Їм необхідно приділяти більше уваги теоретичному розділу оцінювальних параметрів.

Аналіз індивідуальних схем виявив, що студенти, які набрали відносно малу кількість балів за практичним тестуванням, змогли якісно підготуватися до наступного теоретичного й отримати, в більшості, відмінну та добру кількість балів.

Висновки. Використання модульно-рейтингової системи дозволяє викладачу і студенту контролювати накопичення балів протягом зазначеного періоду навчання та скеровувати сумісні зусилля. Рейтингова система оцінювання стимулює підвищення інтересу до кінцевого результату, що сприяє формуванню більш свідомого й активного ставлення до навчальної діяльності.

Література

1. Сікорський П. Експериментальне положення про кредитно-модульну технологію навчання у вищих навчальних закладах // Освіта.– 2004.– № 19.– С. 4–5.

2. Застосування кредитно-модульно-рейтингової системи оцінки успішності в навчальному процесі з фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів / О. В. Зеленюк, Л. С. Кравченко, Т. В. Лохманюк та ін. // Буковин. наук. спорт. вісн.: Зб. наук. пр.– Вип. 2.– Чернівці, 2005.– С. 16–20.
3. Якименко Ю. Кредитно-модульна система як важлива складова інтеграції вищої освіти України до загальноєвропейського освітнього простору // Вища шк.– 2004.– № 1.– С. 50–63.

Анотації

Рейтингове оцінювання є однією з основних складових частин кредитно-модульної системи. В експерименті проаналізовано накопичення балів із різних показників модульно-рейтингової схеми “Легка атлетика та методика викладання” для VII семестру. Підвищення інтересу студентів до кінцевого результату навчання сприяє формуванню свідомішого та активнішого ставлення до навчальної діяльності.

Ключові слова: *рейтингове оцінювання, кредитно-модульна система, технологія.*

Рейтинговое оценивание является одной из основных составляющих кредитно-модульной системы. В эксперименте сделан анализ накопления баллов по различным показателям модульно-рейтинговой схемы “Легкая атлетика и методика преподавания” для VII семестра. Повышение интереса студентов к конечному результату обучения способствует формированию более сознательного и активного отношения к учебной деятельности.

Ключевые слова: *рейтинговое оценивание, кредитно-модельная система, технология.*

Grading is a basic method of the credit-modulus system. The experiment has the analysis of accumulation of grades analyzing different results of the credit-modulus system of the scheme “Track-and field athletics and methods of teaching” for the VII semester. The increasing interest of students in the ultimate result completes more conscious and active attitude towards educational activity.

Key words: *rating evaluation, credit-model system, technology.*